

Housebat Lohjan Helmi Käyttöopas ja varusteet

Hyvä Lohjan Helmen käyttäjä

Olemme koonneet tähän oppaaseen yleistä tietoa aluksesta ja liikkumisesta Lohjanjärvellä. Tämä kannattaa lukea ennen aiottua matkaa, ja varausta, jotta voit hyvillä mielin olla varma, että aiotusta retkestä tulee mieluinen.

Sisällysluettelo

Lohjanjärvi.....	2
Maantiede	2
Luonto.....	4
LIKKUMINEN LOHJANJÄRVELLÄ.....	5
Alus ja sen varusteet.....	5
Yleistä tietoa.....	5
Moottorit	6
Vesijärjestelmä	7
Sähköjärjestelmä	8
Keittiö.....	8
Suihkuhuone ja sauna.....	9
Aluksen käsittely ja ajaminen	11
yleistä.....	11
moottorit ja navigointi	11
Kiinnittyminen	12
Turvallisuus.....	14

LOHJANJÄRVI

Lohjanjärvi on Uudenmaan maakunnan suurin järvi. Lohjanjärven pinta-ala on 122 km², josta 31 km² on saaria. Sen korkeus merenpinnasta on 32 metriä. Järvi on suhteellisen syvä ja sen syvin kohta Isollaselällä on lähes 55 metriä. Järven keskisyvyys on 12,7 metriä. Lohjanjärvi laskee Mustionjoen kautta mereen.

Lohjanjärven seutu muistuttaa Järvi-Suomea, sillä järvessä on kymmeniä lahtia ja noin 250 saarta ja luotoa. Lohjanjärven rannoilla ja saarissa on yhteensä lähes 3 000 kesämökkiä ja huvilaa. Järvi on ollut 1800-luvulta lähtien suosittu huvila- ja mökkeilyalue myös pääkaupungin asukkaille. Järven rannoilla ovat asuneet tai viettäneet kesäiä myös monet Suomen kulttuurihistorialle tärkeät henkilöt, kuten Saima Harmaja, Rolf Nevanlinna, I. K. Inha, Arvid Järnefelt, Herman Grönbärj ja Ruben Lagus.

Ajan saatossa osia järvestä on kuulunut Nummi-Pusulaan, Nummeen, Lohjan kuntaan, Karjaaseen, Karjalohjaan ja Sammattiin, mutta nykyisin se on osa Raaseporin ja Lohjan kaupunkeja.

Maantiede

Lohjanjärvi oli aikoinaan eräs Itämeren lahdista, kunnes kuroutui siitä maankohoamisen myötä erilleen. Järviallas on muodostunut kahden reunamuodostuman, Lohjanharjun ja Karjalohjanharjun väliselle alueelle. Nimenomaan Lohjanharju on se tekijä, joka on synnyttänyt järvialueen. Ilman sitä läntisellä Uudellamaalla olisi yhtä vähän järviä kuin Keski- ja Itä-Uudellamaalla.

Kuva 1. Haikarinniemestä virkistysarvoltaan tärkeään Liessaareen johtava 1950-luvulla rakennettu puinen silta

Hiidenvesi ja Hormajärvi laskevat Lohjanjärveen. Lohjanjärvi ulottuu Lohjan ja Raaseporin kaupunkien alueille. Järven rantoja sivuavat merkittävät taajamat ja kylät Lohjalla: Virkkala, Vappula, Ojamo, Lohjan keskusta, Moisio, Routio, Karstu ja Karjalohjan kirkonkylä sekä Raaseporin alueella Mustio. Järven rannoilla on parikymmentä kaupunkien ylläpitämää yleistä uimarantaa. Lohjanjärven suurin saari Lohjansaari (1 995 ha) on Suomen sisävesien saarien pinta-alatilastossa 24. sijalla. Muita merkittäviä saaria ovat Jalassaari (360 ha), Pensaari (114 ha), Huhtasaari (76 ha) ja Seppälänsaari (68 ha). Niihin kaikkiin on tieyhteys siltojen avulla. Virkistysarvoltaan tärkeässä Liessaaressa on muun muassa yleinen uimaranta, luontopolku sekä laavu.

Suomen järvien pinta-ala tilastossa Lohjanjärven sijoitus on 49. suurin. Valuma-alue on järvi mukaan lukien 1 930 km². Valuma-alueesta noin neljä viidesosaa muodostaa Väänteenjoki, jonka kautta Hiidenvesi laskee Lohjanjärveen. Lohjanjärvi on melko syvä, keskisyvyys on 12,7 metriä. Koska järven keskipinta on vain vajaan 32 metrin korkeudella, isonselän syvin kohta (55 m) ulottuu siis 23 metriä merenpinnan alapuolelle. Lohjanjärven 1 120 miljoonan kuutiometrin vesitilavuudesta noin 85

miljoonaa kuutiometriä on merenpintaa syvempänä. Tämä on Suomen järvien suurin kryptodepressio.

Lohjanjärven kaksi suurinta selkää ovat Isoselkä ja Karjalohjanselkä. Järvi on vesityypiltään tummavetinen. 1970-luvulla järvi kärsi pahoin yhteiskunta- ja teollisuusjätevesistä, mutta päästöjen rajoitus- ja puhdistustoimien ansioista vedenlaatu on nykyisin hyvä.

Lohjanjärveltä on yhteys Väänteenjoen kautta pohjoisempaan sijaitsevaan Hiidenveteen. Nämä kaksi Uudenmaan suurinta järveä muodostavat siis yhtenäisen vesireitin. Järvien välissä on Väänteenjoella pato, jossa on veneliikennettä varten kesällä 2009 avattu sulkuportti. Pato tarvitaan, koska Hiidenvesi toimii pääkaupunkiseudun vesihuollon varavesialtaana ja sen pinta on tämän vuoksi säännelty.

Kuva 2. Kaksi uudenmaan suurinta järveä, Hiidenveden ja Lohjanjärven yhdistävä Väätäenjoki kuvattuna Väätäenjoen sulkuportin luota

Luonto

Kuva 3. Hiidenvesi, Lohjanjärvi ja Karjaanjoki.

Lohjanjärvelle ovat tyypillisiä hyvin rehevät ja tiheät lehtokasvillisuuden peittämät rannat. Tyypillinen rantavyöhykkeen lehtojen puulaji on tervaleppä. Alueella on runsaasti lehtoja kalkkipitoisen maaperän ja eteläisen sijainnin vuoksi. Alueella tavataan useita eteläisiä kasvi- ja eläinlajeja, joita ei esiinny muualla Suomessa. Lohjanjärven rannoilla on myös havaittavissa vanhan rantaviivan muistona niin kutsuttua terassi- ja vesijättömaata, sillä järven pintaa laskettiin 1800-luvun lopussa 1,5 metriä uuden viljelysmaan hankkimiseksi louhimalla Mustion koskea kahteen otteeseen.

Karkalin niemellä sijaitsee Suomen suurin luonnon itsensä muodostama luola, kalkkikiveen muinaisen puron syövyttämä Torholan luola ja Karkalin luonnonpuisto, joka on Suomen merkittävimpiä ja lajistoltaan ainutlaatuisimpia lehtometsiä. Karkalin nähtävyyksiin kuuluvat jalopuut, kuten tammet, saarnet ja lehmukset, runsaat pähkinäpensaskasvustot, kevätukat, kuten sini-, valko-, kelta- ja kangasvuokko sekä harvinaiset kasvit kuten punavalkku ja pesäjuuri. Pähkinäpensaslehtoja on järven rantojen läheisyydessä erityisen runsaasti. Näitä on esimerkiksi Virkkalan Pähkinäniemessä. Lohjansaareissa ja Jalassaareissa tavataan harvinaista kynäjalavaa. Alueen useilla kalkkikivikallioilla tavataan maaperälle erikoistuneita kasveja, joita ei muualla Suomessa juuri esiinny. Lohjanjärven luonto kuuluu Suomen eteläisimpään kasvivyöhykkeeseen eli niin sanottuun tammivyöhykkeeseen. Tammen luontainen kasvialue seuraa Lohjanjärven pohjoisrantaa.

Kuva 4. Kuuluisa Paavolan Tammi Lohjanjärven Lohjansaareissa.

LIKKUMINEN LOHJANJÄRVELLÄ

Lohjan järvellä, niin kuin muuallakin Suomessa tulee noudattaa jokamiehen oikeuksien mukaisia sääntöjä. Koska Lohjanjärvellä on paljon kesäasutusta, on aina muistettava antaa asukkaille oma rauha ja ankkuroitua tai nousta maihin paikoissa, joissa ei ole asutusta/mökkejä. Lisäksi liikumme luonnossa, joten täytyy huomioida, että veden äärellä äänet kantautuvat todella hyvin ja pitkälle. Älä räyhää, älä pauhaa, älä riko luonnon rauhaa.

Vaikka mökkejä on runsaasti, löytyy myös paljon vapaita saaria ja rantoja, sekä lahden poukamia, jonne kiinnittyä yöksi.

Aluksella olevalla tabletilla on valmiina karttaohjelma, jossa on valmiina reittejä, joita kulkea, sekä rantautumis / ankkurointi paikkoja. Lisäksi annamme aina ohjeet reittivalintoihin ottaen huomioon tulevan sään säätötilan. Kovalla tuulella isojen aaltojen vallitessa ohjaamme asiakkaat yleensä järven pohjoisille reiteille, jossa on suojaiset reitit ja tuulilta suojassa.

Lohjanjärvellä on paljon veneilyä ja paljon vetouistelijointia, jotka tulee ottaa huomioon kuljettaessa ja huomioida että siimat yltyvät helposti kymmenien metrien päähän uistelijointeista. Ei siis kannata ohittaa heitä liian läheltä.

Isoimmat veneet saattavat aiheuttaa isojakin aalloja ja on mukavampaa jo kaukaa huomioida mahdolliset isot aallot.

Lohjanjärvellä ei ole kovinkaan montaa kiveä ja matalat paikat ovat selvästi näkyvissä karttaohjelmassa. Muutama kivi toki on, eikä niitä ole järvellä merkitty, mutta karttaohjelmassa ne ovat näkyvillä, käymme ne läpi ennen lähtöä.

Kartta ohjelma toimii siis reaaliaikaisesti aivan kuin autonkin navigaattori ja siinä näkyy tarkasti aluksen sijainti järvellä ja valmiita jälkiä noudattaen kulku on tottumattomallekin helppoa.

ALUS JA SEN VARUSTEET

Yleistä tietoa

Lohjan Helmi on rekisteröity 6 hengelle ja asumis- ja ruokailu/ruuanlaittovälineet löytyvät kaikille. Keittiö on varustettu kaksi liekkisellä kaasuliedellä, mikroaaltouunilla ja kahvinkeitinillä, sekä 70 litran jääkaapilla. Keittiöön tulee kuuma ja kylmä vesi järvestä tiskaamista ja muuta varten, sekä kylmä juomavesi erillisestä hanasta ruuanvalmistusta varten. Keulakannella on lisäksi kaasugrilli. Ruokailua varten alukselta löytyy kaksi erillistä taitettavaa pöytää ulkokannella, jotka huonon kelin vallitessa voidaan myös siirtää sisälle.

Kuva 5. Etukansi ja keittiö

Yöpymistä varten on yksi 140 cm leveä parivuode ja sohvasta aukeava lisävuode kahdelle. Yöpymispaikkoja on siis neljälle, mutta aina voi lähteä liikkeelle retkimielellä ja rantautua johonkin saareen teltan kanssa. Vuoteisiin on vakiona peitteet ja tynnyt neljälle hengelle. Erikseen tilaamalla saatavilla myös liinavaatteet sekä pyyhkeet. Vuoteen alla on vetolaatikot säilytystä varten, samoin sängyn vieressä ja sängyn päädyn yläpuolella on kaappitilaa säilytystä varten.

Kuva 6. Oleskelutila, sauna ja pesutila

Aluksen takaosassa on sauna puukiukaineen ja hyvä suihku lämpimine vesineen, sekä wc tila. Takakannella on uimaportaat, joita pitkin on vähän huonompi jalkaisenkin on hyvä pulahtaa uimaan. Samoin takakannella on kiinteät penkit vilvoittelua varten.

Moottorit

Alusta kuljettaa kaksi 15 hv perämoottoria, joita hallitaan ja alusta ohjataan edessä sisällä olevasta ohjauspulpetista. Ohjauspulpetissa on myös moottoreiden virta-avaimet ja muut tarvittavat kytkimet. Molemmille koneille on omat hallintalaitteensa ohjauspulpetissa. Ohjailua varten on normaali ruoripyörä ja säädettävä istuin. Kulkuvaloja ja muita kulkulaitteita varten on paneeli kytkimineen, kaikki nämä käydään läpi ennen lähtöä ja käyttö opastetaan. Moottoreiden polttoainetankit sijaitsevat perällä pitkän penkin sisällä ja samoin tilassa on lämmityslaitteelle oma säiliönsä. Lämmityslaitte toimii diesel polttoaineella, eikä sinne saa siis laittaa bensiiniä. Moottorit sen sijaan toimivat bensiinillä.

Polttoaineet olemme huolehtineet asiakkaan puolesta omassa laiturissa matkan jälkeen, joten asiakas lähtee aina liikkeelle täysin polttoainetankein. Moottoreiden polttoaineen hinta ei kuulu vuokrahintaan vaan veloitetaan kulutuksen mukaan. Polttoainetankit ovat tilavuudeltaan yhteensä 60 litraa ja kulutus on noin 7 litraa tunnissa. Halutessaan asiakas saa mukaansa 20 litraa lisäpolttoainetta.

Kuva 7. Ohjauspöytä

Vesijärjestelmä

Takakannella olevan pienemmän penkin sisällä on kaasupullo veden lämmitintä varten. veden lämmitin on penkin yläpuolella ja toimii automaattisesti aina kun se on päälle kytketty. Lämmittimen kyljessä on laitteen virtakytkin ja paneelissa palaa valo, kun laite on käyttökunnossa. Jotta laite toimii, täytyy INVERTTERIN olla päällä. Itse vesi lämpiää kaasulla, mutta automatiikka tarvitsee virtaa, muutoin laite ei tarvitse huomiota.

Käyttövesi ja vesi suihkuun, sekä wc:n lavaaariin tulee siis järvestä, joka täytyy ottaa huomioon esim. hampaiden pesussa. Juomavettä saa vain keittiön pienemmästä hanasta ja vesi hanaan tulee kaapissa olevasta erillisestä säiliöstä.

Kaikki jätevesi menee lattian alla olevaan säiliöön ja tyhjennetään sitä varten Aurlahden satamassa olevaan imulaitteeseen. Tankkien tyhjennys hoidetaan aluksen henkilökunnan toimesta ja asiakas voi keskittyä omaan retkeensä. Yleisesti ottaen tankkeihin on mahtunut 3–4. asiakkaan jätevedet, joten tankit eivät aina lähdettäessä ole tyhjiä. Jätevesitankkien mittarit sijaitsevat ohjauspulpetissa.

Sähköjärjestelmä

Aluksessa on 12 voltin perus sähköjärjestelmä, jolla valot ja käyttövesi ym. toimii. Sähköjärjestelmän sydän on 3 kpl 100 ampeerin käyttöakkuja, joita lataa 2 kpl 280 watin aurinkopaneelia. Järjestelmä toimii automaattisesti ja se ei siis tarvitse asiakkaalta toimenpiteitä. Aurinkopaneelien lisäksi akkuja varaa myös moottorit ajon aikana. Sähkökeskus ja akut sijaitsevat saunan lauteiden alla olevassa tilassa ja ovi tilaan on kylpyhuoneen puolella wc istuinta vastapäätä. Sähkökeskuksessa on järjestelmän automaatti sulakkeet ja aurinkopaneelien lataus säädin ja pääkytkimet.

Samassa tilassa on myös invertteri, joka syöttää keittiöön ja kylpyhuoneeseen pistorasioihin 230 V jännitteen hiustenkuivainta ja mikroa sekä kahvinkeitintä varten. Lisäksi takakannella oleva vedenlämmitin toimii 230 V jännitteellä. Itse vesi lämpiää kaasun avulla, mutta laitteen ohjausjärjestelmä tarvitsee 230 V jännitteen. Invertterin päädyssä on käyttöä varten katkaisija ja laitteessa palaa vihreä valo silloin kun laite on käyttökunnossa. Invertteri siis muuntaa akkujen 12 V jännitteen 230 V jännitteeseen ja kuluttaa akuista suhteellisesti paljon virtaa. Siksi olemme ohjeistaneet, että invertteriä käytetään vain silloin kun tarvitaan 230 V jännitettä ja se tulee sammuttaa heti kun tarvetta ei ole.

Etenkin syksyllä, kun auringon valoa on vähemmän ja muutenkin virtaa kuluttavia valoja ym. laitteita käytetään enemmän, tulee tämä muistaa. Akkujärjestelmään kytketty paneelien lataus säädin sammuttaa virrat automaattisesti, kun akkujen kapasiteetti laskee tietylle tasolle. Akkuihin jää kuitenkin riittävästi virtaa koneiden käynnistystä varten, joten virrattomana ei jää kuitenkaan pulaan. Syksyllä on muutaman kerran tullut eteen tällainen tilanne, kun invertteri on jäänyt päälle. Silloin tulee käynnistää koneet tyhjäkäynnille ja antaa niiden ladata akkuja tarpeen mukaan, aamulla sitten taas aurinko hoitaa lopun.

Keittiö

Keittiö on varustettu kaksiliekkisellä kaasuliesitasolla, mikroaalto uunilla ja 70 litraisella jääkaapilla. Työtasoon on upotettuna ruostumaton teräs allas ja sekoittajalla varustettu normaali keittiön vipuhana, josta tulee kuuma ja kylmä käyttövesi tiskaamista ym. varten. Vesi tähän hanaan tulee siis järvestä. Lohjanjärvi on suhteellisen puhdasvetinen ja vettä voi hyvin käyttää talousvetenä. Juoma vesi tulee tiskialtaalla olevaan pienempään hanaan ja vesi siihen tulee alakaapissa olevasta irtosäiliöstä. 10 litran säiliö on yleensä riittänyt yhden vuorokauden retkillä hyvin. Asiakas saa silti mukaansa varakanisterillisen vettä. Kun säiliön vesi loppuu, tulee juomaveden pumppu sammuttaa kaapin oven yläreunassa olevasta katkaisijasta ja säiliön voi vaihtaa, sen jälkeen voi kääntää katkaisijan takaisin käyttö asentoon, pumppu imee itse veden säiliöstä, eikä muuta toimenpidettä tarvita.

Kaasuliesi toimii allaskaapissa olevalla 2,5 kg kaasupullolla ja pullon päällä on venttiili jonka voi halutessaan sulkea yöksi. Liedessä on automaattinen sytytys ja se syttyy, kun tasossa olevasta nupista kääntää jommankumman polttimen päälle ja se sammuu samasta nupista. Lieden automatiikka toimii 220 v. jännitteellä, joten kun aloittaa ruuan valmistuksen täytyy invertterin olla päällä. Lieden voi hyvin myös sytyttää käsin vetolaatikossa olevalla sytyttimellä, jolloin invertteriä ei erikseen tarvitse kytkeä päälle.

Mikroaalto uuni toimii siis 220 v. jännitteellä, joten silloin invertterin pitää olla päällä. Samoin kahvinkeitin toimii samalla 220 v. jännitteellä. Keittiössä on kuitenkin vain yksi pistorasia ja pistokkeita joutuu siis vaihtamaan. Tämä sen takia, ettei järjestelmän kapasiteetti riitä molempien laitteiden yhtäaikaista käyttöä. Keulakannella on lisäksi kaasulla toimiva grilli, joka on siis vapaasti käytössä. Kaikki kaasu ja sen käyttö sisältyy vuokraan.

Keittiön astiasto on mitoitettu 6 hengelle ja sisältää kaikki ruuanlaittoon tarvittavat välineet, kattilat sekä paistinpannu.

Jätevedet keittiöstä menee suoraan lattian alla olevaan säiliöön, eikä siis järveen. Jätejärjestelmästä asiakkaan ei tarvitse huolehtia, mutta säiliöiden mittarit ovat ohjauspulpetissa, ylempi mittari on wc jätteen säiliö ja alempi harmaa vedelle. Säiliöt ei siis välttämättä ole tyhjiä lähtiessä, sillä sinne mahtuu useamman päivän jätevedet.

Kuva 8. Keittiö

Suihkuhuone ja sauna

Suihkuhuoneessa on normaali sekoittajalla varustettu suihku, jonka käyttö on kuin kotonakin. Kuuma vesi tulee pienellä viiveellä. Aina vettä käytettäessä on hyvä muistaa että käytetty vesi menee säiliöön, jonka tilavuus on rajallinen ja perässähän on hyvät uimaportaat suoraan järveen, josta vesi suihkuun tulee. Saippuavedet pitää kuitenkin huuhtoa suihkussa, sillä vedet suihkusta menee säiliöön, eikä rasita luontoa.

Suihkuhuoneessa on myös sähköllä toimiva wc istuin, josta jätteet menevät suoraan omaan säiliöön. Wc huuhdotaan lavuaari kaapissa olevaa kytkintä painamalla, nappia painetaan niin kauan, että altaaseen tulee reilusti huuhtelu vettä.

Wc-istuimen vieressä on lavuaari ja kaappi. Kuuma ja kylmä vesi lavuaariin tulee siis järvestä, joten hampaiden pesuun vesi on syytä ottaa keittiön juomavesihanasta.

Vastapäätä wc istuinta on ovi tekniseen tilaan, jossa ovat aluksen sähköjärjestelmä ja lämmityslaite. Tila toimii myös varastotilana ja siellä on muun muassa siivousvälineet sekä perusvalikoima työkaluja.

Sauna lämpiää aivan normaalilla puukiukaalla ja ilman valvontaa ei saunaan saa tulta jättää ja muutenkin tulen kanssa tulee olla erityisen varovainen. Esimerkiksi saunassa olevan irtoaskelman kanssa tulee olla varovainen, ettei siirrä sitä liian lähelle kiuasta. Kiukaassa ei ole savupeltiä, joten tulen voi sytyttää suoraan ilman peltien avaamisia ym. Tuhkaluukku saa olla pienesti rakosillaan ja tuhkat hoidamme rannassa. Kiuas lämpiää todella tehokkaasti ja pesään ei kannata laittaa liikaa puita kerrallaan. Löylytila on kuitenkin mitoiltaan vain kolmelle hengelle ja lämpiää helposti turhan kuumaksi. Kun kiukaan sytyttää voi aloittaa kolmella tai neljällä klapilla ja lisätä sitten tarpeen mukaan aina pari klapia kerrallaan. Saunassa on ollut kuulemma erityisen mukavat löylyt, kunhan ei lämmitä sitä liikaa. Löylyn heittoveden voi hyvin ottaa järvestä.

Löylyhuoneen, suihkuhuoneen ja oleskelutilan välissä on liukuovet ja oleskelutilaan oleva ovi kannattaa pitää saunoessa suljettuna, sillä varsinkin kylmällä kelillä, aiheuttaa saunan kosteus ikkunoiden huurtumista ja muutenkin sillä estetään turha kosteus oleskelutilassa. Ajon aikana tuo väliovi kannattaa pitää auki ja hakaan kiinnitettynä. Aallokossa ovi hakkaa muuten edestakaisin.

Kuva 9. Sauna ja suihku

ALUKSEN KÄSITTELY JA AJAMINEN

yleistä

Lauttamaisen rakenteensa takia alus on liikkeissään hyvin vakaa ja rauhallinen. Muiden veneiden aallot ei juuri alusta keinuta. Myöskään ihmisten liikkuminen kulun aikana ei aiheuta juuri mitään näkyvää kallistumaa eikä vaikuta hallintaan. Kuitenkin jos jo kaukaa näkee ison veneen ja isot aallot kannattaa se ohittaa etäämmältä ja suunnata aaltoja kohden toinen kulma edellä, jolloin kannelle roiskuu vähemmän vettä. Isot sivuaallot saattavat hieman keinuttaa.

Rantautuessa ja laituriin ajaessa tuuli ottaa aluksen isoihin rakenteisiin kiinni ja painaa alusta helposti sivuun. Siksi yöpymispaikaksi kannattaa aina valita suojainen paikka. Johon vallitseva tuuli ei satu ja paikkaan on helppo ajaa ja ankkuroitua. Sää tiedotusta kannattaa seurata ja ottaa sen tuulen suunnat huomioon. Lohjanjärven isolla selällä kovalla tuulella nousee jo ihan reilukin aallokko. Illalla on saattanut olla selällä mukava tyyni keli, mutta seuraavana päivänä onkin kotimatalla kova vastainen aallokko, joka tekee matkasta epämukavaa. Annamme aina vinkkejä, minne kannattaa suunnata, ajatellen myös seuraavan päivän säätilaa. Kovalla tuulella ohjaamme asiakkaat yleensä pohjoisen suojaisille vesille.

Koko alusta kiertää ulkona kansitila, jota pitkin voi kiertää koko aluksen. Kaikkialla on tukevat kaiteet varustettuna kahdella kaidevaijerilla. Kuitenkin täytyy ottaa huomioon, että pienet lapset mahtuvat kyllä väleistä ja heitä ei saa päästää kannelle ilman valvontaa. Kaiteissa on neljä kulkuaukkoa, yksi joka sivulla, joiden kohdalla on paksu köysi esteenä, jonka voi salvasta avata.

Kiinnittymistä varten on neljä pollaria, yksi joka kulmassa sekä laidalla vielä pienemmät knaapit keskellä kylkeä.

Perässä on veteen laskettavat uimaportaot, jotka ovat hyvät kulkea vähän huonompi jalkaisenkin. On muistettava, että moottorit pitää olla sammutettuina portaita käytettäessä, eikä niitä voi ajon aikana pitää alhaalla.

moottorit ja navigointi

Ohjailua ja moottoreiden hallintaa varten aluksen etuosassa sisällä on erillinen ohjauspulpetti. Pulpetin päällä on tarvittavat kytkimet laitteita, valoja ym. varten sekä jätensäiliöiden mittarit. Moottoreiden nopeutta ja vaihteita varten on molemmille moottoreille kaukohallintalaitteet vierekkäin, joista moottoreita hallitaan. Jos on aikaisempaa kokemusta perämoottoreista, on hallinta tuttua ja helppoa. Kun moottoreita on kaksi voi hallintalaitteilla myös ohjata alusta lisäämällä vain toisen moottorin nopeutta. Satamassa saa aluksen kääntymään paikallaan käyttämällä toista moottoria eteen ja toista taakse ja tätä ominaisuutta kannattaa käyttää hyväkseen myös rantautuessa. Moottorit käynnistyvät virta avaimilla pulpetin kyljestä. Pulpetin päällä on moottoreiden ns. tappokytkimet, joista ne sammutetaan, ei siis virta avaimella. Tappokytkimien vieressä on myös moottoreiden ryyppy nappulat, joita tarvitsee käyttää kylmällä ilmalla. Kylmällä kelillä kannattaa moottoreiden antaa käydä tyhjäkäynnillä muutaman minuutin, jotta ne lämpiävät.

Kytkimien ja mittareiden lisäksi karttapöydällä on myös navigointia varten tabletti ja kaikuluotain, joka näyttää syvyyden aluksen keulan alta ja vähän eteenkin päin. Tabletilla on asennettuna Loisto Mariner niminen navigointi ohjelma. Ohjelmasta näkee reaaliaikaisena aluksen liikkeitä ja myös vanhat reitit, joita on ajettu. Annamme valmiiksi reittiehdotuksia ja jälkiä seuraamalla on navigointi helppoa. Lohjanjärvestä ei ole olemassa ns. merikorttia tai veneilykarttaa. Aluksella on kuitenkin varsin hyvä maamittaus laitoksen paperi kartta, johon myös matalikot ja kivet on merkitty Samoin navigointi ohjelmassa olevassa kartassa on kivet ja syvyyskäyrät merkitty. Kaiken kaikkiaan Lohjanjärvellä on helppo liikkua sillä kiviä ei juurikaan ole ja pysyttelemällä vanhoilla reiteillä voi olla rauhallisella mielellä.

Lautassa ei ole mitään erillistä jarrua vaan, jos on tarve nopeasti pysähtyä, asetetaan moottoreiden veto peruutukselle, kunnes alus on pysähtynyt. On myös muistettava, ettei aluksessa ole peräisintä vaan ohjailu tapahtuu moottoreita kääntämällä, eli ohjaus toimii vain niin kauan kuin moottoreissa on veto päällä. Onkin helpompi esim. laituriin ajaessa, antaa aluksen hiljaa lipua kohti laituria ja ohjailu alusta antamalla toisella moottorilla pieniä vetoja eteen tai taakse tarpeen mukaan. Aluksen liikkeitä ovat kaiken kaikkiaan rauhallisia ja kun pitää nopeuden pienenä niin rantautuminen ja ankkurointi on kyllä helppoa ja kun vain saa jonkun laiturille tai rantaan, niin lopun voi hoitaa käsivoimin köysien avulla. Köydet kannattaakin jo laittaa etukäteen valmiiksi pollareihin kiinnittymistä varten.

Kaikkien laitteiden ja aluksen hallintaan annamme hyvän opastuksen ja teemme myös lyhyen harjoitteluajon ennen aluksen luovutusta.

Kiinnittyminen

Yöksi voi hyvin asettua pelkän ankkurin varaan johonkin suojaiseen lahden poukamaan. Silloin käytetään aluksen keulassa olevaa ankkuria, koska jos ankkuroidaan pelkän ankkurin varaan, liikkuu alus tuulen mukaan ja pyörii ankkurin ympärillä. Jos ankkuroidaan pelkän peräankkurin varaan, kiertyy ankkuriliina helposti moottoreiden ympärille ja aamulla liikkeelle lähtö on hankalaa. Ankkuriköyttä tulee olla ulkona riittävästi, jotta veto ankkuriin tulisi riittävän loivasti. Nyrkkisääntö on, että hyvä pituus on neljä kertaa veden syvyys. Kun ankkuroituu, on hyvä katsoa, että lautan ympärillä on riittävästi tilaa sillä mahdollisesti yöllä voi tuulen suunta muuttua ja lauttahan pyörii ankkurin ympäri köyden pituuden suuruudessa ympyrässä.

Lohjanjärvellä ei ole kovinkaan montaa laituria, joissa voi kiinnittyä suoraan kyljittäin laituriin, mutta jos tilanne tulee vastaan, esim. Aurlahdessa kiinnitytään neljällä köydellä laiturin lenkkeihin. Kiinnitys köydet tulee laittaa molemmista pollareista vinosti etu ja takaviistoon niin että laiturin kiinnityspiste ei ole suoraan aluksen pollarin kohdalla. Lautta kuitenkin keinuu aallokossa aina vähän ja jos kiinnitys pisteet ovat suoraan kohdakkain ei liikkumatilaa jää ja köydet ja kiinnitys pisteet joutuvat todella koville. Jos kiinnitytään keula edellä laituriin, toimitaan samoin, mutta tällöin täytyy myös ennen laituriin ajoa laskea takaa ankkuri ja kun keulan köydet ovat kiinni käydä perästä kiristämässä ankkuri köysi, jolloin keula ei hankaa laituriin. Muista kuitenkin siirtää lepuuttajat eteen laiturin ja lautan väliin.

Jos rantaudut luonnon satamaan ilman laituria, ajetaan lautta hitaasti kohden aiottua paikkaa ja noin kaksikymmentä metriä ennen rantaa lasketaan ankkuri ja katsotaan samalla että ankkuriköysi juoksee kelalta hyvin ja pysyy riittävän kireällä, ettei se sotkeudu potkuriin. Lautan voi hyvin ajaa varovasti hiljaa rantaan niin että pohja ottaa edestä kiinni ja kiinnittyä kahdella köydellä rantaan johonkin puuhun tai kivenrakoon. Kun köydet ovat kiinni kiristetään ankkuriköysi ja lasketaan edestä köyttä ulommas niin että lautta ei ole enää pohjassa kiinni ja tilaa on riittävästi, ettei veneiden aallot kolhi ponttonien pohjaa kiviin. Luonnon satamaan rantautuessa tulee aina olla tähystäjä isompien kivien ja puunrunkojen varalta. Lautta vaatii keulassa vettä vain kolmisenkymmentä senttiä ja perässä noin puoli metriä, joten sillä pääsee aika matalaankin rantaan. Moottoreiden potkureita on kuitenkin syytä varoa ja rantautumisessa olla varovainen, sillä vaurioituneet potkurit ja muutkin vauriot esim. kaikuluotaimen anturi, veloitetaan vuokraajalta.

TURVALLISUUS

Vesiliikennelaki sanoo seuraavaa. (ote vesiliikennelaki 1 luku 6§ ja 7§)

6 §

Vesikulkuneuvon kuljettajaa, päällikköä ja luovuttajaa koskevat yleiset vaatimukset

Vesikulkuneuvoa saa kuljettaa, ohjailta tai hallita vain henkilö, jolla on olosuhteisiin nähden tarvittava ikä, kyky ja taito vesikulkuneuvon hallitsemiseksi. Rekisteröitävää moottorikäyttöistä vesikulkuneuvoa saa ohjailta tai hallita vain henkilö, joka on täyttänyt 15 vuotta.

Jollei merilain 6 luvusta muuta johdu, vesikulkuneuvon kulusta ja turvallisuudesta vastaa sen päällikkö. Päällikkö on henkilö, joka tosiasiallisesti ohjaillee tai hallitsee vesikulkuneuvoa. Jos on epäselvää, kuka on päällikkö, päällikön vastuu on viime sijassa liikenneasioiden rekisteriin merkityllä vesikulkuneuvon omistajalla tai haltijalla, joka tosiasiasa on voinut ohjailta tai hallita vesikulkuneuvoa.

Vesikulkuneuvoa ei saa luovuttaa sellaisen henkilön kuljetettavaksi, ohjailtavaksi tai hallittavaksi eikä vuokrata sellaiselle henkilölle, jolla ei ole siihen 1 momentissa edellytettyä ikää, kykyä ja taitoa.

Kuljetettavaksi, ohjailtavaksi tai hallittavaksi luovutetun tai vuokratun vesikulkuneuvon luovuttajan on huolehdittava siitä, että vesikulkuneuvo on luovutushetkellä kyseiselle vesialueelle ja siihen liittyviin olosuhteisiin nähden rakenteeltaan, kunnoltaan ja muilta ominaisuuksiltaan turvallinen siten kuin 107 §:ssä säädetään ja että vesikulkuneuvon vastaanottajalle on annettu riittävä opastus sen turvalliseen käyttöön.

7 §

Päällikön yleinen vastuu

Vesikulkuneuvon päällikön on huolehdittava siitä, että:

- 1) vesikulkuneuvo on aiottuun matkaan ja olosuhteisiin nähden rakenteeltaan, kunnoltaan ja muilta ominaisuuksiltaan turvallinen siten kuin 107 §:ssä säädetään;
- 2) vesikulkuneuvossa olevia henkilöitä on ohjeistettu riittävällä tavalla turvallisesta vesikulkuneuvossa toimimisesta;
- 3) vesikulkuneuvossa on tarvittavat, 108 §:ssä ja sen nojalla säädetty varusteet, ne ovat kunnossa ja helposti saatavilla;
- 4) vesikulkuneuvossa on käytettävissä asianmukaisia merikarttoja ja merenkulkujulkaisuja, jos aiottu matka edellyttää reittisuunnittelua matkan pituuden tai muun vastaavan syyn tai olosuhteen johdosta; ja ([18.6.2021/543](#))
- 5) 108 §:ssä tarkoitetussa vesikulkuneuvossa olevilla henkilöillä on saman pykälän 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetut kelluntavälineet puettuina sään, aallokon, vesikulkuneuvon kunnan tai muiden olosuhteiden niin edellyttäessä. ([18.6.2021/543](#))

6 kohta on kumottu L:lla [18.6.2021/543](#).

Annamme Lohjan Helmen vuokralle vain 18 vuotta täyttäneelle henkilölle ja katsomme että aluksen päällikkönä toimii vuokrasopimuksen allekirjoittanut henkilö. Annamme hänelle riittävän opastuksen, jotta matkaan voi lähteä ja varmistamme osaamisen tuon koe ajon yhteydessä. Lauttaa voi kuitenkin ohjailta myös 15 vuotta täyttänyt henkilö.

Lautta on rekisteröity 6 hengelle. Pelastusliivejä on kuudelle aikuiselle, mutta lasten liivejä ei aluksella ole. Niiden mitoitus menee lapsen painon ja koon mukaan. Asiakkaan tulee siis ottaa lapsille omat liivit mukaansa. Lautan ulkoseinässä on lisäksi kaksi pelastusrengasta, yksi molemmilla kyljillä ja puoshaalla varustettu mela/puosha. Jos henkilö putoaa veteen, tulee lautta ajaa varovasti henkilön lähelle tuulen yläpuolelle, sammuttaa moottorit, jos se on tilanteessa mahdollista, heittää pelastusrengas ja laskea uimaportaat veteen. Jos pelastautumisessa käytetään uimaportaita, tulee moottorit joka tapauksessa sammuttaa.

Lautalla tulee olla erityisen varovainen tulen käytön suhteen ja saunan tulisijaa ei saa jättää ilman valvontaa. Kiukaassa tulen pitäminen ajon aikana ei ole sallittua. Avotulen teko on kielletty eikä aluksessa ole sallittua polttaa kynttilöitä. Aluksella on sen sijaan muutamia led kynttilöitä. Hiili grilliä ei saa käyttää. Grillausta varten on aluksella oma kaasu grilli keulakannella. Tupakointi sisätiloissa ja takakannella on kielletty. Takakannen säilytystilassa on aluksen polttoaineet ja siksi tuo takakannen tupakointikielto.

Palon sammuttimia on lautalla kaksi, yksi suurempi takakannella ulkona oven vieressä ja toinen suihkuhuoneen liukuoven pielessä sisällä.

Keittiön yläkaapin päädyssä, kuljettajan takana on palovaroitin ja vuoteen yläpuolella kaapin päädyssä häikävaroitin. Jos palovaroitin laukeaa, tulee savun lähde varmistaa ja tuulettaa tilat ja toimia tilanteen mukaan. Samoin toimitaan häikävaroitin lauetessa.

Liikkuminen Lohjanjärvellä on varsin turvallista, aina on rantaan lyhyt matka ja matkapuhelimet toimivat koko järven alueella hyvin. Rannat ovat paikoin matalia mutta kiviä vähän ja nekin kaikki ovat tiedossa ja löytyvät kartoilta. Veden korkeutta säännöstellään ja veden korkeus syksyllä on matalimmillaan. Silloin opastamme tilanteen mukaan. Veneilijöitä on paljon kesällä liikkeellä ja aina saa varmasti tarvittaessa apua. Kuitenkin esim. Hiidensalmen sillan kapeikossa saattaa olla paljon liikennettä ja alitus tulee tehdä varoen.

Lautan Keittiön kaapin ovesa on tasku, josta löytyvät aluksen dokumentit, käyttöohjeet ja puhelin numerot, joista apua voi pyytää. Meillä on jatkuva päivystys vuokra aikana ja vastaamme aina puhelimeen. Neuvomme mielellämme ongelma tilanteessa.

Tämä opas on tarkoitettu luettavaksi ennen matkaa ja se helpottaa ja lyhentää aluksen luovuttamiseen kuluvaan aikaa. Käymme kuitenkin asiakkaan kanssa kaikki varusteet ja toiminnot yhdessä läpi ennen aluksen luovuttamista. Jos on vähänkin kokemusta veneilystä ja perämoottoriveneen kuljettamisesta pärjää varmasti.

Pyrimme varmistamaan kaikin tavoin, että asiakkaamme viihtyvä t Lohjan Helmellä ja kokevat miellyttävän elämyksen.

Tervetuloa Lohjan Helmelle ja ihanalle Lohjanjärvelle.

11.02.2023

Houseboat Lohjan Helmi
Jarmo Liukkonen